

Kamishibai - japansk kultur, där sagoberättandet står i centrum

Stellan, Kinue och Lena Holst Foto: Annette Cegrell-Sköld 2016.

Efter 33 år i Japan upptäcker jag och min japanska fru, Kinue, att bilden av Japan i Sverige dramatiskt har förändrats. Inte kunde vi ana att anime, manga, Cos play, hade slagit så "väl ut" här i Västerled. Vi tillhör generationen med zen, Akira Kurosawa & budo i bagaget. Kanske inte så konstigt att vi ställde oss frågande - skulle vi tillsammans kunna slå ett slag med gammal hederligt japanskt sagoberättande?

Kinue började sin bana på Dockteatern Chirorin, en fri turnerande teatergrupp, i Kamakura söder om Tokyo. Där spelade hon och tillverkade dockor. Hon var tillbaka i Sverige under en sexårsperiod 1976-82 och startade en dockteatergrupp som spelade i Göteborgsområdet.

Kinue återvände till Japan och 1993 började hon på Ohanashi Karavan, Japans enda kommunalt drivna dockteater-grupp i Matsudo, öster om Tokyo. Men i 2009, efter 30 år, upphörde teatern. Då övergick Kinue till att berätta sagor med hjälp av en liten kamishibai-scen. En gammal japansk tradition. I scenen visas "kort" med bilder som man berättar till. Det slog väl ut. När vi, 2015, återvände till Sverige, bestämde vi oss att pröva. Självt hade jag arbetat som lärare de senaste 13 åren.

En vacker sensommardag drog vi ut till Slottsskogen, Göteborgs största park, med vår kamishibai-scen. Vi samlade ihop ett grupp yngre barn från lekplatsen Plikta och "Voila"! Det blev premiär för oss. Där fram-

förde jag en egenhändigt översatt folksaga *De tre magiska korten*. Kinue medverkade med handtrumma och vår dotter Lena med saxofon.

Vi blev inbjudna till Frölunda Kulturhus bibliotek att framföra två föreställningar 2016 i. Det blev vår officiella premiär. Vi hälsade publiken välkommen i japanska kläder, jag bar "geta", japanska träsandaler och var klädd i japanska arbetskläder "samue". Kinue och Lena var klädda i dräkter som kallas "nibushiki no kimono" som står för kimono i två delar men inte är någon äkta kimono. Lätt att bära men FALSK! Skorna de hade kallas "zori". Först framförde jag den svenska versionen av *De tre magiska korten*, även här med musikinslag. Sedan fick publiken uppleva den med japanskt tal med Kinue. Och det gick hem, publiken lyssnade.

– Jag förstod allt! sa en pojke.

När jag för första gången hörde den här sagan i Japan, sade det Klick! Inte bara för att jag gillade den, utan för att den gav mig ett "deja vu". Vad då? Hade inte min far berättat den sagan för mig för länge sedan? Jo, det hade han. Men då hade den en annan knorr på svansen. Så nog har vi en gemensam sagoskatt att bevara och föra vidare!

Efter starten i Göteborg ser vi med spänning framåt.
Stellan och Kinue

Sammanställning: Annette Cegrell-Sköld och Inger Duberg.